

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

H74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Пономаренко Юлія Сергіївна, здобувачка вищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта», група ПО-2 Мукачівського державного університету
Науковий керівник:
к.п.н., доц. Брижак Н.Ю.

СПЕЦИФІКА РОБОТИ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ

Однією з найважливіших передумов успішного розвитку дитини з особливими освітніми потребами є створення сприятливих, комфортних умов, які сьогодні здатна забезпечити інклюзивна освіта.

Проблемі інклюзивного навчання присвячена велика кількість наукових досліджень і публікацій українських та зарубіжних вчених: М. Братко, М. Віднічук, М. Мартинчук, Н. Мельник, О. Гурнічук, М. Швед, С. Богданов, А. Колупаєва, Г. Гаврюшенко, Н. Дятленко, Н. Найда, Н. Софій, І. Ярмощук тощо.

Діяльність асистента вчителя в закладі освіти регламентована нормативно-правовими документами, які є підґрунтям для організації інклюзивного навчання та розробки його алгоритму, зокрема:

у Постанові Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 р. № 872 зазначено, що: «особистісно орієнтоване спрямування навчально-виховного процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими потребами». [5].

у Листі МОН молоді та спорту №1/9-675 від 25.09.2012 року «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя» [3] виокремлені орієнтовні кваліфікаційні характеристики асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням, які розроблені у зв'язку з введенням зазначеної посади до типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів.

забезпечення психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (далі ООП), надання підтримки (асистент учителя, асистент дитини), розробка (за потреби) ІПР, використання відповідних програм тощо відбуваються згідно із Законом України «Про освіту» від 05.09.2017, ст. 33, ст. 27.

у листі Міністерства освіти і науки України «Щодо тривалості уроків в інклюзивних класах та функціональних обов'язків асистента вчителя» від 05.02.2018 № 2.5-281 зазначено, що основною функцією асистента вчителя як педагогічного працівника є співпраця з учителем інклюзивного класу, щоб допомогти приділити увагу кожному учню під час освітнього процесу [4, с. 12].

Отже, мета роботи асистента вчителя полягає в організації умов для успішного включення дитини з особливостями розвитку в середовище школи. Він не є головною особою, яка відповідає за організацію освітнього простору в учнівському середовищі, але він активно бере у цьому участь.

Основне завдання асистента вчителя – допомога вчителю в забезпеченні особистісно зорієнтованого, індивідуального підходу в освітньому процесі, зокрема у створенні

індивідуальної програми розвитку для дитини з особливими освітніми потребами [1, с.26].

Посадові обов'язки асистента вчителя поділяють на дві групи:

1. Організаційні, що пов'язані з безпосередньою допомогою учневі, адаптуванням навчального матеріалу та веденням документації.

2. Навчально-розвивальні: сприяння вияву й розкриттю здібностей, талантів та обдарувань учня.

Компетентності асистента вчителя можна поділити на кілька груп. До них належать знання і навички, якими він повинен володіти, а також низка особистісних якостей, які слід розвивати [2].

Асистент вчителя — член команди фахівців та батьків, який виконує важливу роль в освіті та соціалізації учнів з особливими потребами, забезпечуючи особистісно орієнтоване спрямування навчально-виховного процесу. Виконуючи свою місію, він повинен стати для свого підопічного наставником, вихователем, другом, який щохвилини, щосекунди, щомиті поруч. Асистент вчителя здійснює контроль за навчанням, поступово розширюючи його знання і адаптуючи дитину до навчання в класі, розуміє не лише слова і думки дитини, а й її погляд, відчуття, душевний стан. Отже, головне завдання асистента вчителя – допомагати вчителю навчати дітей з особливими освітніми потребами.

Список використаних джерел:

1. Інклюзивна освіта від А до Я: порадник для педагогів і батьків. Укладачі Н. В. Заєркова, А. О. Трейтяк. К., 2016. 68 с.

2. Колупаєва А.А., Данілавічюте Е.А., Литовченко С.В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі. Київ : Видавнича група А.С.К., 2012. 197 с

3. Листі МОН молоді та спорту №1/9-675 від 25.09.2012 року «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS19094X>

4. Лист Міністерства освіти і науки України від 05.02.2018 № 2.5-281. «Щодо тривалості уроків в інклюзивних класах та функціональних обов'язків асистента вчителя». URL : http://archive.softbi.info/rfiles/vokrda.kuprda.gov.ua/docs/2019/16632_lystrozhasnennyamon2_5281.pdfX

Постанови Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 р. № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF#TextX>

Осташович В. М., Король Н. В. Впровадження інтегрованого підходу в умовах початкової школи....	79
Осуська А. О., Майборода І. Е. Естетичне виховання молодших школярів на уроках технологічної освітньої галузі.....	82
Осуська А.О., Товканець Г. В. Формування екологічної компетентності учнів початкової школи як умова збереження і примноження навколишнього природного середовища.....	83
Пономаренко Ю. С., Брижак Н.Ю. Специфіка роботи асистента учителя в закладі загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням.....	85
Поп О.П., Товканець Г. В. Мовна і мовленнєва компетентність особистості як умова успішної комунікації.....	87
Попович К.І., Кузьма-Качур М.І. Формування творчого мислення молодших школярів у процесі пізнавальної діяльності.....	88
Рендзей В.М., Фенчак Л. М. Вплив сім'ї на гармонійний розвиток здобувача початкової освіти...	89
Ряшко О.С., Молнар Т.І. Виховання на цінностях як ключова ідея Нової української школи...	91
Савка Я.А., Фенчак Л. М. Інноваційність як важлива ознака сучасної освіти.....	93
Савчин С.В., Ліба О.М. Особливості формування пізнавального інтересу до уроків математики засобами дидактичних ігор.....	94
Szántó Zsófia, Pallyay Katalin (PhD) A Tanulmányi eredményesség értelmezési lehetőségei a felsőoktatásban.....	96
Сарканич К.В., Лалак Н.В. Роль сім'ї у соціалізації дитини з особливими освітніми потребами...	96

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>